

HARCIRAH KANUNU¹

Kanun Numarası	: 6245
Kabul Tarihi	: 10/2/1954
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 18/2/1954 Sayı: 8637
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 3 Cilt: 35 Sayfa: 321

KISIM I Umumi Hükümler

Kanunun şümülü:

- Madde 1 – a)** Umumi Muvazeneye dâhil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;
- b) (Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.)** Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküler; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);
- c)** Yukarıdaki (a) ve (b) fikralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları teşekkül ve müesseseler; Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları:

- Madde 2 –** Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyle vâkı bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler:

Madde 3 – (Değişik: 11/12/1981-2562/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

- a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;
- b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;
- c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);
- d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

¹ Bu Kanunda ve bu Kanunu değiştiren, 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 29. maddesiyle eklenen Ek 1 inci maddede geçen belirli memuriyet ünvanları, 16/6/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanunun 9. maddesiyle tekrar değiştirilmiştir.

e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırâh verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve füruu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutat surette taşınması mümkün olanları;

g. (Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.) Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarinca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fikrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;
İfade eder.

Harcırâh verilecek kimseler:

Madde 4 –(Değişik: 11/12/1981-2562/2 md.)

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;

3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;

6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulanların sevkinde ya da refakatle görevlendirilen erbaş ve erlere;

7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

8. Milli ve resmi spor temaslari dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketcilere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;

11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;

Harcırah verilir.

(Mülga fikra: 31/7/2003-4969/1 md.)

Harcırahın unsurları:

Madde 5 – Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol:

Madde 6 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/3 md.)

Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fikraya göre takip edilmesi gereken yoluñ dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

(Ek: 14/1/1988 - KHK-311/12. md.) Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar:

Madde 7 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/4 md.)

Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almaktan olduğu aylık (Kurumların 1 - 4 ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.

Hizmetlilerin harcırahı, aldığı aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atanılanların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.

Memur veya hizmetli olmayanların harcırabı:**Madde 8 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/5 md.)**

Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırabah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında bulundukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir.²

Daimi vazife harcırabının mebdei:**Madde 9 – Daimi vazife harcırabı:****a) (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**

b) Naklen veya tahvilin başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekâleten bir yerde bulundukları esnada asli vazife mahalli değişimlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM II**Seyahat ve Vazifenin Mahiyetine Göre Verilecek Harcırabah****Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller:**

Madde 10 – Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

² 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nın 31 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “askeri öğrencilerin” ibaresi “askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hükmü 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

- 1. (Değişik: 1/7/2006-5538/2 md.)** Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir görevde naklen atanmış ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;
- 2. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**
- 3. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**
- 4. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**
5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;
6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekâlet nâmı altında asaleten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmamış kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller:

Madde 11 – (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

Daimi veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırığı:

Madde 12 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırıhları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilave olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tesviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketcilere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak bulundukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veya hâlde görevde başladıkta sonra vefat halinde aile harcırığı:³

Madde 13 – (Değişik: 7/7/2010-6004/25 md.)

Yurttaşında daimi memuriyetle bir mahalle tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde bulundukları mahalden itibaren, 45inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veya hâlde görevde başladıkta sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına

---

³ 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun 25inci maddesiyle bu madde başlığı “Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırığı:” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırıah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir.

Muvakkat vazife harcırıahı (Yol masrafı ve yevmiye):

Madde 14 – Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırıahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;
2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hasıl olanlara;
3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere;
4. Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekâleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);
5. **(Değişik: 12/1/1959 - 7187/1 md.)** Muvakkat kaza salahiyeti ile gönderilenlere.

Askeri birliklerde harekatta harcırıah:

Madde 15 – (Değişik: 13/7/2013-6496/39 md.) Kıtâ halinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına mensup subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile sivil memur ve hizmetlilere yolda geçen süreler için yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak intikal ettileri yerde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayanlara ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 1/2 oranında gündelik, yeme ve konaklama ihtiyaçlarından herhangi birisi karşılanmayanlara ise ilk 90 gün 1/2 oranında, takip eden 90 gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. 180 günü aşan görevlendirmeler için gündelik verilmez. Memuriyet mahalli dışında yurt içi limanlarda gemide geçirilen günler için yukarıdaki hükümlerden yararlanmayanlara sadece 90 gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. Bu madde kapsamında gündelik ödenenlere 33 üncü madde uyarınca ayrıca konaklama gideri ödenmez. Diğer taraftan bu hareket, kıtanın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara ayrıca aile ve yer değiştirme masrafı verilir.⁴

Subay, askeri memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen bir yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş,

⁴ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nın 32 ncı maddesiyle, bu fikranın birinci cümlesinde yer alan "askerî birliklere" ibaresi "askerî birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hükmü 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

dönüşleri için yol masrafi ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevke memur edilen subay ve askeri memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafi ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırığı:

Madde 16 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/6 md.)

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askeri şahısların aile fertleri için 45 nci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle;

1. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile fertlerine ikamet edecekleri yere kadar;

2. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmayan bir yere atanaların aile fertleri için, bunların 1 nci fıkraya göre harcırıah verilmiş olan ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

3. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere atanaların aile fertleri için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atanaların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

5. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile fertlerinin yasağın kalkması üzerine tekrar yerlerine dönmemeleri halinde, bunlara 1 nci fıkraya göre harcırıah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafi ile yer değiştirmeye masrafi verilir.

Birlik halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının harcırığı:⁵

Madde 17 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/7 md.)

Uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Mensuplarına verilecek harcırıahın esasları ve miktarı Cumhurbaşkanıca tespit olunur.⁶

⁵ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nın 33 üncü maddesiyle, bu maddenin başlığına "Türk Silahlı Kuvvetleri" ibaresinden sonra gelmek üzere, "Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan "askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri" ibaresi "askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "bu birliklere" ibaresi "bu birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Milli Savunma ve Maliye ve Gümruk Bakanlıklarında" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hükmü 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanıca" şeklinde değiştirilmiştir.

Yabancı ülkelere gönderilecek bu birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstehak aile fertlerini Türkiye sınırları dahilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45inci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirmeye masrafı verilir.

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/34 md.)

Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı müstereken tespit olunur.

Yukarıdaki fikra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları zaruri olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstehak aile fertlerine gidiş ve dönüşleri için yalnız yol masrafı verilir.

(Değişik beşinci fikra: 2/1/2017-KHK-680/33 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/32 md.)

Birinci fikradaki hâller dışında, uluslararası mahiyettedeki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurlarının (Deniz Kuvvetlerine ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunulan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askeri öğrenci, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrenci, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaş/er, sözleşmeli erbaş/er ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askerî öğrencilere ve Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilere teğmen rütbesine) göre yurt dışı gündeliği; yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde ya da münferiden gönderilecek erbaş ve erlere teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/3'ü; yurt dışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/5'i tutarında gündelik ödenir.

Ehliyet tespit, imtihan ve hava değişimi için başka yere gönderilenler:⁷

Madde 18 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/8 md.)

(Değişik: 17/4/2008-5754/78 md.) Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlardan, memuriyet mahalli dışına;

a. Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarında görülecek

---

⁷ 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 78inci maddesiyle; bu madde başlığı "Ehliyet tespit, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler:" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.

b. Hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir.

c. (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Muvakkat vazife mahallerinde hastalanlanlara verilecek yevmiye:

Madde 19 – Muvakkat vazife mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarında ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmmez.

Hastalara refakat halinde harcırıah:

Madde 20 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat vazife:

Madde 21 – Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmayan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerbölge lere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yukarı köy, kasaba veya şehrde kadar gidiş ve geliş mütat nakil vasıtası ücreti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırıahı:

Madde 22 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/9 md.)

Harp zaruretleri ve olağanüstü haller dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden kurumlarında gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın il veya ilçe merkezine gidenlere o mahallere kadar bu Kanun hükümleri gereğince yol masrafı ve gündelik verilir. Ancak, bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde aynı şekilde harcırıah verilir.

Olağanüstü hallerin gerektirdiği durumlarda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü üzerine bağlı bulundukları kurumlar veya Dışişleri Bakanlığından yurtdışından yurtçılara çağrılmaya veya yurtdışında başka bir yere gönderilen aile fertleri için bu Kanun hükümlerine göre yalnızca aile masrafı ödenir. Ancak, gerekli görülen hallerde, yerdeğiştirme masrafının da ödenmesine Cumhurbaşkanı tarafından karar verilir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde de aynı şekilde harcırıah verilir.⁸

Yurt içi ve dışı spor temaslarında harcırıah:

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan "Başbakanlığın" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının" şeklinde ve "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 23 – Yurt içinde ve dışında tertip edilen milli ve resmi spor temasları dolayısıyle seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri Cumhurbaşkanınca tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.⁹

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafi:

Madde 24 – 33 üncü maddenin (b) fıkrası şümülüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcrah verilmez. Ancak bunlardan (...)¹⁰ mintakaları tebdil olunanlara yeni mintaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafi verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı:

Madde 25 – Memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmeyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcrahı tecavüz etmemek ve bilahare bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıyla bu yerlere kadar ve mütaakip tayin ve nakillerde de memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydıyla aile efradının bulundukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcrah verilir.

İzamından sarfinazar olunanların harcrahları:

Madde 26 – Daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenler harcrah almamış ve hareket etmemiş bulundukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimi vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcrahları ödedikten sonra izamlarından sarfinazar olunanlara bu kanuna göre müstahak bulundukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla-harcrah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare bilet ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilave olunur.

Harcrahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfinazar olunanlara, gönderilmelerinden sarfinazar olundığına dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcrahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız

⁹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu maddedede yer alan "Maliye Vekaletinin mütalaası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰ 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "bu vazifelere ilk defa tayin edilenlere veya " ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilave olunur.

KISIM III **Harcırah Unsurları**

BÖLÜM I **Yol Masrafi**

Yurt içinde yol masrafi:

Madde 27 – Yurt içinde yol masrafi, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazifeli aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp eder.

Ancak Reisicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Cumhurbaşkanı yardımcıları, vekiller ve Erkanı Harbiye Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmüyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tayin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.¹¹

Memuriyet mahalleri içinde yol masrafi:

Madde 28 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/10 md.)

Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48 nci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafi mutat olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutat taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafi olarak ödenir.

Yurtdışında yol masrafi:

Madde 29 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/11 md.)

Yurtdışında sürekli ve geçici görev yolculuklarında, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere, tren, vapur veya uçak bilet bedeli yol masrafi olarak ödenir. Ayrıca, buna istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hamal ücreti ilave olunur.

Yurtdışında özel otomobilleriyle seyahat edenler hakkında da, bu Kanuna bağlı (1) Sayılı Cetvelin 5 sayılı açıklama esasları uygulanır.

Tren ve vapurla yapılacak yurtdışı görev yolculuklarında aylık dereceleri 4 ve daha yukarı olanlara birinci mevki, 4 ncü dereceden aşağı olanlara ikinci mevki üzerinden; uçakla yapılacak yolculuklarda ise, (...)¹³ Yasama Organı Başkanı, Yasama Organını temsil etmekle

---

¹¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Başvekil” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları” şeklinde değiştirilmiştir.

görevlendirilen Yasama Organı Üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Bakanlar, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Genelkurmay Başkanı, (...)¹⁵ Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutancı, Emniyet Genel Müdürü, Sahil Güvenlik Komutancı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Diyanet İşleri Başkanları ile bunların resmi çağrıya uyarak yolculuğa katılan eşlerine, (...)¹⁵ (...)¹³ Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve merkezde sürekli görevde bulunanlar dışındaki büyikelçilere birinci, bunların dışındakilere turist sınıfı üzerinden yol gideri ödenir.¹²¹³¹⁴¹⁵

Bu maddeye göre verilecek yol masrafi yolculuk yapılacak taşıtların Türkiyedeki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtin güzergahında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurtiçi yolculuklarına ait hükümleri uygulanır. Yurtdışından yurtiçine dönüşte aynı esaslara uyulur.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan vasıtalarda seyahat:

Madde 30 – Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dahil yemek bedeli de yol masrafi olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafi:

Madde 31 – Birinci maddenin a, b ve c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya perm ile veya diğer herhangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafi verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafi fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafi:

Madde 32 – Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtalarından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya

¹² 12/5/1989 tarih ve 368 sayılı KHK'nın 1 nci maddesi ile bu fikrada yer alan "...Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı" ibaresi eklenmiştir.

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle bu fikrada yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbşakanı yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş, "Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri" ibaresi "Cumhurbşakanlığı İdari İşler Başkanı" şeklinde değiştirilmiş ve "Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri," ibaresi ile "Başbakanlık Müsteşarı," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹⁴ 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fikrada yer alan "Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutancı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Emniyet Genel Müdürü, Sahil Güvenlik Komutancı," ibaresi eklenmiştir.

¹⁵ 18/6/2025 tarihli ve 7551 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile bu fikrada yer alan "Cumhurbşakanı yardımcıları" ibaresi "Cumhurbşakanı yardımcıları ve Bakanlar" şeklinde değiştirilmiş, "Anayasa Mahkemesi Başkanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbşakanlığı Genel Sekreteri," ibaresi eklenmiş ve "Bakanlar," ile "Cumhurbşakanlığı İdari İşler Başkanı," ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

BÖLÜM II

Yevmiyeler

Yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarı:¹⁶

Madde 33 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/12 md.)

a. Bu Kanun gereğince verilecek yurtiçi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur.

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarında belirlenen görev merkezi, mıntıka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Münfettişleri, Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Denetleme, Teftiş ve Tetkik Başkan ve Üyeleri ile Münfettiş ve Münfettiş Yardımcıları, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanmış İç Denetçiler, Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Münfettiş ve Münfettiş Yardımcıları, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları, Maliye Bakanlığı Vergi Münfettişleri ve Vergi Münfettiş Yardımcıları, Bankalar Yeminli Murakip ve Murakip Yardımcıları, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları, Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, Bakanlıklar Merkez teşkilatına dahil Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Münfettiş ve Münfettiş Yardımcıları, Çalışma Bakanlığı İş Münfettişleri ve Yardımcıları ile İş Güvenliği Münfettişleri ve Yardımcıları, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Münfettiş ve Münfettiş Yardımcıları, Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçileri ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçi Yardımcıları, Bakanlık Maarif Münfettişleri ve Bakanlık Maarif Münfettiş Yardımcıları, Maarif Münfettişleri ve Maarif Münfettiş Yardımcıları, Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Münfettiş ve Münfettiş Yardımcıları Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları, Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları, Ürün Denetmenleri ve Ürün Denetmen Yardımcıları, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri ve Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları (...)¹⁷ ile Defterdarlık

¹⁶ Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak 13/4/2016 tarihli ve 29683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığının Harcırh Kanunu Genel Tebliği'ne (Seri No: 40) bakınız.

¹⁷ 25/11/2010 tarihli ve 6083 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁸ Bu bentte yer alan "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve Üyeleri" ibaresi 16/6/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile, "İlköğretim Müfettişleri ve " ibaresinden sonra gelmek üzere "Müfettiş yardımcıları ile " ibaresi ise 28/8/1991 tarih ve 451 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiş olup, metne işlenmiştir.; Daha sonra 17/6/1992 tarih ve 3814 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ile "Bakanlıklar merkez kuruluşu Stajyer Kontrolörler" ibaresinden sonra gelmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Derneği Denetçisi ve Derneği Denetçi Yardımcıları ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir; Daha sonra 7/6/2000 tarihli ve 4576 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle "İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

¹⁹ Bu bentte bulunan, "Bakanlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi, 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Kanunla "Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" olarak değiştirilmiştir.

²⁰ 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Emniyet Genel Müdürlüğü Derneği Denetçisi ve Derneği Denetçi Yardımcıları" ibaresi, "İçişleri Bakanlığı Derneği Denetçisi ve Derneği Denetçi Yardımcıları" olarak değiştirilmiştir.

²¹ Bu fıkra 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle; "Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, " ibaresinden sonra gelmek üzere "Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

²² Bu bende 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Kanunun 168 inci maddesiyle; Bankalar Yeminli Murakip ve Murakip Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

²³ 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanmış Denetçiler," ibaresi eklenmiştir.

²⁴ 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle, bu bentte yer alan "Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Hakimler ve Savcilar Yüksek Kurulu Müfettişleri," ibaresi eklenmiştir.

²⁵ Bu bende 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 7 ncı maddesiyle; "Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

²⁶ 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı KHK'nin 3 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Maliye Bakanlığı Hesap Uzman ve Uzman Yardımcıları" ibaresi "Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁷ 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı KHK'nin 44 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi "Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁸ 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nin 58 inci maddesiyle, bu bende Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

²⁹ 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 91 inci maddesiyle, bu maddenin (b) fıkrasına "Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

³⁰ 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bende "İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

³¹ 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 27 ncı maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları" ibaresi "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

³² 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

³³ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, bu fıkra "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden önce gelmek üzere "Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçileri ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçi Yardımcıları, Bakanlık Maarif Müfettişleri ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

³⁴ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 34 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Denetleme, Teftiş ve Tetkik Başkan ve Üyeleri ile Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları,"

(1) Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,

(2) Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,

(3) İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,

Gündelik olarak ödenir.

(Ek paragraf: 14/1/1988 - KHK - 311/14 md.; değişik: 31/7/2003 – 4969/1 md.) Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere, gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

(Ek paragraf: 4/4/2015-6645/80 md.) Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarında taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutat taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir.

c) **(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/14 md.)** Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestralı, Oda Orkestralı, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çokselsi Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurtiçi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılardan diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarında karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2 nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarının 2 katı gündelik olarak verilir.³⁶

d) **(Ek: 21/4/2005 – 5335/4 md.)** Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...)³⁷ üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı:

---

ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hükmü 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

³⁵ 18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkra "Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ürün Denetmenleri ve Ürün Denetmen Yardımcıları, Gümruk ve Ticaret Denetmenleri ve Gümruk ve Ticaret Denetmen Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

³⁶ 28/3/1988 tarih ve 318 sayılı KHK'nın 8 inci maddesi ile bu fıkradaki "...sanatçılara..." ibaresi "sanatçılardan diğer görevlilere" şeklinde değiştirilmiştir.

³⁷ Anayasa Mahkemesi'nin 25/11/2015 tarihli ve E.: 2015/13, E.: 2015/108 sayılı Kararı ile bu fıkra yer alan "...ve her defasında on gün ile sınırlı olmak ..." ibaresi iptal edilmiştir.

Madde 34 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/13 md.)

Bu Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyle Cumhurbaşkanı tarafından tayin olunur.³⁸

(İkinci fıkra mülga: 23/1/1987 - KHK 269/4 md.)

Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri:³⁹

Madde 35 – Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, Cumhurbaşkanı kararıyla, 34 üncü maddenin birinci fıkrası gereğince tayin olunacak azami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevke memur ve erbaş ve erlere verilecek gündelik:**Madde 36 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/14 md.)**

Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulanların sevkinde görevlendirilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu il sınırları dışına çıkan erbaş ve erlere verilecek gündelik, Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit olunur.

Yurtıcı ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik:**Madde 37 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/15 md.)**

Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/1/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurtıcıdan veya yurtdışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstehak oldukları ödeme yapılır.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye:⁴⁰

Madde 38 – Bir hastalığın münteşiren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın

³⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu fıkradada yer alan "ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunda" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³⁹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "İcra Vekilleri Heyeti karariyle" ibaresi "Cumhurbaşkanı karariyla" şeklinde değiştirilmiştir.

⁴⁰ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "ilgili vekaletin teklifi ve Maliye Vekaletinin mütalaası üzerine İcra Vekilleri Heyeti" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arzediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, Cumhurbaşkanı iki misline kadar artırmaya salahiyetlidir.

Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği:

Madde 39 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/16 md.)

Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zati sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye:

Madde 40 – Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zati sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, ani ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevelli olmamış bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile - bulunmamış yerlerde resmi tabip raporıyla - tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tanzimat:

Madde 41 – (Mülga: 11/12/1981 - 2562/28 md.)

Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre:

Madde 42 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/17 md.)

Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a. Yurttaşınca bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

b. Yurtdışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.

Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

(Değişik: 16/6/1983 - 2851/3 md.) Gündelikleri 33 üncü maddenin (b) fikrasına göre tespit edilenlerle, 50 nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen

uluslararası konferanslara katılanlar; kalkınmada birinci derecede öncelikli iller ile 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca tespit edilen birinci derece kritik iller ve ilçelerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Milli Savunma Bakanlığı (Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları dahil), Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli (...)⁴¹ hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.⁴²⁴³⁴⁴

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı:

Madde 43 – Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasitanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar gelen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

BÖLÜM III

Aile Masrafi

Aile masrafının miktarı:

Madde 44 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/18 md.)

Aile masrafi, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstahak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.

Ancak, özel taşıt kiralanması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerbere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez.

BÖLÜM IV

Yer Değiştirme Masrafi

⁴¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan “; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 nci maddesinin (b) bendindeki personelden sıkıyönetim süresince memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenler ile bunlardan sıkıyönetim mahkemelerinde görevlendirilenler (Bu mahkemelerin görevleri sona erinceye kadar) ve sıkıyönetim mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak kanunları uyarınca Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, Daireler ve Başsavcılığında görevlendirilecek tetkik hakimi, Cumhuriyet savcısı ve savcı yardımcılarından (Bu görevleri sona erinceye kadar)” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

⁴² 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK'nin 25 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar;” ibaresinden sonra gelmek üzere “kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Jandarma Hizmetleri Sınıfı personeli;” ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu hukum 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁴³ 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu fikrada yer alan “Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Jandarma Hizmetleri Sınıfı” ibaresi “Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴⁴ 16/7/2020 tarihli ve 7250 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fikrada yer alan “illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen” ibaresi “iller ile 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca tespit edilen birinci derece kritik iller ve ilçelerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Milli Savunma Bakanlığı (Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları dahil),” şeklinde değiştirilmiştir.

Yurtiçinden yer değiştirme masrafi:

Madde 45 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/19 md.)

Yurtiçinde yer değiştirme masrafi memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,
- b. Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi,

Olarak hesaplanır.

(...)⁴⁵ 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafi, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcıraha müstahak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir.

Yurtdışı yer değiştirme masrafi:

Madde 46 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/20 md.)

Yurtdışı yer değiştirme masrafi memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtdışı gündeliğinin yirmi katı,
- b. Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurtdışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurtdışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurtdışı gündeliğinin binde yedisi,

Olarak hesaplanır.

(Mülga ikinci fıkra: 1/7/2006-5538/2 md.)

(Ek: 16/6/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelerden dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.⁴⁶

Hesaba esas tutulacak kilometre veya denizmili:

Madde 47 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/21 md.)

Yer değiştirme mesrafının hesabında dikkate alınacak kilometre veya denizmili,

- a. Yurtiçinde, iki mahal arasında mutat olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,

⁴⁵ 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "11," ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

⁴⁶ 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "kısı," ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı şehirde ikamet eden" ibaresi eklenmiştir.

b. Yurtdışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek mesafeler,⁴⁷

Esas tutularak bulunur.

KISIM IV

Çeşitli Hükümler

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 48 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/22 md.)

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tħabsid, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafi verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşılarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi taşılarda için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müstereken tespit olunur.

Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 49 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/23 md.)

Aslı görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafi ödenmez.

(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/16 md.) Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurtiçi gündemlerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tħabsid, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığı onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutat taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır.

Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırası:

Madde 50 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/24 md.)

Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il

---

⁴⁷ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının görüşü alınından sonra Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalışıkları günler için harcirah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir.⁴⁸

1. (Değişik: 16/6/1983 - 2851/7 md.) Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.

2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.
3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hâkimleri.
4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.
5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel.

Orman sınırlama komisyonları ile kadastro ve tapulama komisyonlarının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanunun 8 ncı maddesinin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.

Misafir ve Ziyaretçilere:

Madde 51 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/25 md.)

Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak yahut başka bir resmi görevle Türkiye'ye gelen yabancılara refakat etmekle görevlendirilen memurlara, memuriyet ve aslı sıfatları ne olursa olsun ilgili makamlarca verilecek görev emirlerinde belirtilen refakat şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruati için yaptıkları masraf ödenerek başkaca harcirah verilmez. Ancak, misafir ve ziyaretçilere katılmak veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenler ile bunlardan ayrıldıktan sonra asıl memuriyet mahalline dönenlere gidiş ve dönüşleri için bu Kanuna göre müstahak oldukları yol masrafi ve gündelik verilir.

Harcırahlarını diğer kanun hükümlerine göre alanlar:

Madde 52 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/26 md.)

7201 sayılı Tebligat Kanununun 4 ncü, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun değişik 21 ncı, 492 sayılı Harçlar Kanunun değişik 34 ncü ve 70 ncı maddelerinde yazılı hallerde hâkim, adliye memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya

---

⁴⁸ Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddenin 2 ncı fıkrasına bakınız.

konsolosluk memurlarına bu Kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

Madde 53 – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaşırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekâletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre müştereken tesbit olunur.⁴⁹

Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol:

Madde 54 – Daimi bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 ncı madde esasları dahilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları:

Madde 55 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teçhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de herhangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarinca ödenir.

Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıki fikra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti:

Madde 56 – a) (...)⁵⁰ açıkta kalan ve vekâlet emrine alınan memurlara (...)⁵⁰ vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektilmek suretiyle vekâlet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veya hukuklarındaki takibat afla ortadan kaldırılanlara, hukuklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) (**Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.**)

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstahak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

⁴⁹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 32 ncı maddesiyle, bu maddedede yer alan "nizamnamelerle" ibaresi "müştereken" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁰ 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, 56 ncı maddesinin (a) bendindeki "Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle" ibaresi ile "ve cezaen olmamak üzere kurumlarinca vazifelerine son verilen hizmetlilere" ibaresi, 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ile 10 uncu maddenin 2 ncı bendi kapsamına girenlerden 56 ncı maddedede belirtilen süre içinde ikamet edecekleri yere taşınmayanlar," ibaresi madde metinlerinden çıkarılmıştır.

Harcırahın sureti tedyesi:

Madde 57 – Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza davalarında mezkür maddede yazılı yol masrafi ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkan bulunmuyan hallerde, bunlar, bilahara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekaleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askeri Muhakeme Usul Kanununun 281 inci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dava ve ihtilafın tetkiki sırasında, gerek alakalılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayrı Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilahara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alakalılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

Madde 58 – (Mülga: 13/12/1960 - 159/8 md.)

Harcırahın sureti tedİYE ve mahsubu:

Madde 59 – (Değişik birinci fıkra: 16/6/1983 - 2851/8 md.) Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını katı olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler (...)⁵⁰ aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kağıtları esas tutulur. Bu beyan kağıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malumat gösterilir.

Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evraki müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdî ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire amirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükelleftirler.

Vakı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evraki müspite tedariki mümkün olmayan hallerde bu imkansızlığın sebepleri ile vakı masrafının hesabı alakadar tarafından mensup olduğu daire amirine yazılı olarak bildirilir.

İmkansızlık sebepleri dairesince varit ve muhik görüldüğü ve masrafin hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fikra gereğince derhal iade edilmeyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fikrada yazılı müddetler zarfında teslim etmeyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kibili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hükmün alınmaya hactet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilafi hakikat beyanname verenler:

Madde 60 – Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde maddi hatalar hariç-hilafi hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından herhangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

Madde 61 – Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için haczedilemez.

Madde 62 – Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.

Kanun veya Kararnamenin		Unvanı
Tarihi	Numarası	
3/ 4/1333	250	Memurini hariciyeye verilecek harcırahların sureti tesviyesi hakkında Kanun
15/ 5/1335	155	Mülkiye Harcırah Kararnamesi
10/11/1335	277	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin mevaddi muvakkate faslinin tadili hakkında Kararname
27/11/1336	44	İşgal dolayısıyle terki mecbur olan memurin ve ailelerine harcırah itası hakkında Kanun
16/10/1338	273	Hasbellüzüm celp veya bir mahalle izam kılınacak imalatı Harbiye sivil ustalarıyla Levazimatı Umumiye Fabrika ve Müessesesi sanatkarlarına harcırah itasına dair Kanun
22/ 4/1341	646	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Karanamesine müzeyyel Kanun

21/11/1341	668	Vazifei memureleri haricinde emrazi sariyei hayvaniye mücadelesine memur edilecek memurini fenniye ve saireye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun
17/ 2/1926	745	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcıräh Kararnamesinin 27 nci maddesinin 2 nci fikrasını muaddil Kanun
10/ 3/1926	778	10 Teşrinisani 1335 tarihli Harcıräh Kararnamesinin birinci maddesine müzeyyel Kanun
28/ 4/1926	829	Tekaüt edilenlerle infisal edenlerin harcırahlarının müddeti tesviyesi hakkında Kanun
5/ 6/1926	902	Memurini Hariciye harcırahları hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli kanuna müzeyyel Kanun
28/ 3/1927	999	Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair Kanun
18/ 6/1927	1092	Harcıräh Kararnamesine müzeyyel Kanun
29/12/1927	1185	Harcıräh Kararnamesine müzeyyel 18/6/1927 tarihli ve 1092 numaralı kanuna müzeyyel Kanun
8/ 6/1929	1508	Amenajman ve teşcir işlerinde müstahdem memurini fenniye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun
19/ 7/1931	1846	15 Mayıs 1335 tarihli Harcıräh Kararnamesi ve müzeyyelatının tadili hakkında Kanun
15/12/1934	2616	Harcıräh Kararnamesinin 13 üncü maddesine bir fikra eklenmesine dair Kanun
13/ 6/1938	3441	Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkında Kanun
13/ 6/1938	3442	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcıräh Kararnamesine ek Kanun
13/ 6/1938	3443	Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair olan 28 Mart 1927 tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
17/ 1/1940	3770	Genelkurmay Başkanının seyahat ve ikamet yevmiyesi hakkında Kanun
11/ 8/1941	4101	Harcıräh Kararnamesine ek Kanun
16/ 3/1942	4192	Alelümum seyyar küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair Kanun
3/ 8/1942	4278	Askeri kara, deniz ve hava ateşeleri maiyetlerine birer er verilmesi hakkında Kanun
3/ 8/1942	4279	Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkındaki 3441 sayılı kanuna ek Kanun
10/ 8/1942	4287	Maliye atlı tħasildarlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
12/ 8/1942	4291	Hayvan sağlık memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
16/12/1942	4327	Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalade zam hakkındaki 4178 sayılı kanuna ek Kanun
23/12/1942	4333	P. T. T. Umum Müdürlüğü süvari müvezzilerine hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
18/ 6/1943	4440	Harcıräh Kararnamesi ve müzeyyelatının tadili hakkındaki 1846 sayılı kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun
29/ 5/1946	4909	Subay ve askeri memurlarla gedikli erbaşlardan ve askeri kadrolardaki çeşitli hizmetlilerden kurslara gönderilenlerin gündelikleri hakkında Kanun
22/12/1947	5143	3135 ve 4440 sayılı kanullara ek Kanun
20/ 2/1948	5190	Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlarıyle atlı koruma ve tahsil memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun

Madde 63 – Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fikralarının harcırah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine

mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır.

Kanunun Tarihi		Unvanı	Madde ve Fıkrası
Numarası			
15/ 3/1329		İdarei Umumiyyeti Vilayat Kanunu	İdarei Umumiyyeti Vilayat Kanununun 5048 sayılı kanunla değişik 116 ncı maddesi
22/ 4/1341	657	Harita Müdürüyeti Umumiyesi Kanunu	7 ncı maddesi
26/ 5/1926	858	Çekirge Kanunu	7 ncı maddesi
7/ 6/1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitleri ve Memurini hakkında Kanun	4 üncü maddesi
16/ 6/1927	1076	İhtiyat Zabitleri ve ihtiyat Asmeni Memurları Kanunu	19 uncu maddesi
20/ 6/1927	1108	Maaş Kanunu	8 inci maddesinin (B) fıkrası
19/ 5/1930	1613	Büyük Millet Meclisi Azasının Tahsisat ve Harçrahları hakkında Kanun	3 üncü maddesinin son fıkrası
19/ 7/1931	1843	Maaşın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanumlara müzeyyel Kanun	4 üncü maddesi
4/ 6/1932	2000	1932 senesinden itibaren Tıp Fakültesinden neşet edecek tabiplerin mecburi hizmetlerinin lağvi ve leyli tip talebe yurduna alınan tip talebesinin tabi olacakları mecburi hizmetler hakkında Kanun	2 ncı maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları
15/12/1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu	5055 sayılı kanunla değiştirilen 43 üncü maddesi
15/11/1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair Kanun	9 uncu maddesi
20/ 1/1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 üncü maddesinin son fıkrası
29/ 5/1936	2996	Maliye Vekaleti teşkilat ve vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı kanunla değiştirilen 21 inci maddesi
8/ 2/1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı kanunla değişik 12 ncı maddesi
11/ 6/1937	3238	Köy Eğitmenleri Kanunu	4 üncü maddesi
7/ 6/1939	3634	Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 ncı maddesi
30/ 6/1939	3656	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanun	20 ncı maddesi
3/ 7/1939	3659	Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı kanunun 4 üncü maddesiyle değiştirilen 13 üncü maddesinin B ve J fıkrası
26/ 6/1940	3888	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek Kanun	5 inci maddesi
18/12/1940	3944	GümTürk muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilatı hakkında Kanun	8 inci maddesi
30/ 5/1941	4047	Beden terbiyesi kanununa ek Kanun	3 üncü maddesi
19/ 6/1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilat Kanunu	43 üncü maddesi
18/6/1943	4440	Harcırah kararnamesi ve müzeyyelatının tadili hakkında 1846 sayılı kanuna bağlı cetyl ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesi
9/7/1943	4459	Köy ebeleri ve köy sağlık memurları teşkilatı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İctimai Mıavemet Vekaleti Teşkilat ve Memurunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun	1 inci maddesinin 3 üncü bendi
19/7/1943	4481	Ziraat Vekaleti teşkilatının nakil ve teknik işletme vasıtalarıyla teçhizine dair Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
6/9/1943	4487	Seferberlikte ve fevkalade hallerde askeri şahısların ailelerini icabında yanlarında bulundurmalarının men'i hakkında Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
21/6/1944	4598	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun	9 uncu maddesi
28/3/1945	4709	Hesap uzmanları kurulu kurulmasına ve Maliye Vekaleti merkez ve iller kadrosunda bazı değişiklikler yapılması hakkında Kanun	7 ncı maddesi
6/7/1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 uncu maddesi
28/12/1946	4988	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunla buna ek 4644 sayılı kanunda	2 ncı maddesinin 3 üncü bendiyle 6 ncı maddesinin son fıkrası

		değişiklik yapılması hakkında Kanun	
31/5/1948	5213	Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü teşkilatı hakkında 3424 sayılı kanuna ek Kanun	2 nci maddesi
26/12/1949	5479	Köy enstitüsü mezunu öğretmenlerle köy sağlık memurlarının geçimlerini düzenlemek üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesinin son fıkrası
1/3/1950	5572	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadilüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü bölümlerinde değişiklik yapılması ve kadastro mahkemeleriyle geçici mahkemelerin kaldırılması hakkında Kanun	3 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası
16/3/1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
6/12/1950	5686	Birleşmiş Milletler emrine verilmek üzere askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihakları ve birlliğin sair masrafları hakkında Kanun	1.2 ve 3 üncü maddeleri
2/7/1951	5802	Astsabay Kanunu	9 uncu maddesi
1/7/1953	6091	Tapulama Kanununun bazı maddele rinde değişiklik yapılmasına dair Kanun	3 üncü maddesi

Ek Kanunlar:

Madde 64 – Harcırah mevzuu ile alakalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.

Ek Madde 1 – (Ek: 11/12/1981 - 2562/29 md.; Değişik: 16/6/1983 - 2851/9 md.)

10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunda geçen; Yasama Organı Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Yasama Organı Üyeleri Milletvekilleri, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı olarak değiştirilmiştir.

Bu Kanunda, "kadro derecesi" veya "kadro aylık dereceleri" olarak geçen ibareler, 7 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan esaslar çerçevesinde uygulanır.

Ek Madde 2 – (Ek: 25/6/2009 - 5917/11 md.)

Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda harcırah ödemeleri bu Kanuna göre yapılır.

Bu kurumların personelinden mevzuatı uyarınca inceleme, ön araştırma, denetim veya soruşturma göreviyle yetkili olanların, bu görevleri nedeniyle memuriyet mahalli dışına yurt içi geçici görevlendirmelerinde 33 üncü maddenin (b) fıkrası hükümleri uygulanır.

Bu kurumların başkan ve üyeleri ile personelinden memuriyet mahalli dışına yapılan yurt içi geçici görevlendirilmelerinde, konaklama gideri için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve 33 üncü maddenin (a) fıkrasına göre müstahak oldukları gündelik tutarının, ikinci fıkra kapsamındaki görevlendirmelerde beş katını, diğerlerinde dört katını geçmemek üzere görevlendirme süresince konaklama gideri ödenir.

İkinci fıkra kapsamındaki görevlerin yerine getirilmesi sırasında kurumlarınca görev mahalli içinde taşıt aracı sağlanamaması halinde kullanılan taşıtlara ilişkin ulaşım giderleri,

ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre ödenir.

Ek Madde 3 – (Ek: 4/7/2012-6353/1 md.)

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların kendileri ve anılan Kanuna göre belirlenecek bakmakla yükümlü oldukları kişilerden, yurt içinde tedavilerinin yapılamaması nedeniyle usulüne uygun olarak tedavi amacıyla yurt dışına gönderilenlerin refakatçilere, yurt dışında tedavi süresi ile sınırlı olmak üzere ve belgelendirmeleri koşuluyla ödemmiş oldukları konaklama bedelleri, 5510 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenecek gündeliklere ilave olarak ve anılan Kurum tarafından her bir gün için ödenecek yurt dışı gündelik tutarını geçmemek üzere, ilgililerin görevli oldukları kurumları tarafından ayrıca ödenir.

Bu hüküm, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatı uyarınca usulüne uygun olarak alınmış sağlık kurulu raporu ile refakatli olarak yurt dışında tedaviye gönderilmiş olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte tedavileri devam eden veya aynı hastalıktan dolayı tedavileri yurt içinde sürdürulen hastaların refakatçileri hakkında da uygulanır.

İkinci fıbra kapsamına girenlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki döneme ilişkin konaklama bedelinin ödenebilmesi için, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince kurumlarına müracaat edilmesi gereklidir. Bu madde kapsamındaki konaklama giderleri, tedavi gören kişinin ilgili olduğu kurum tarafından karşılanır.

Devlet Demiryolları ve Devlet Havayollarının eski hükümlerinin mer'iyeti:

Muvakkat Madde 1 – 53 üncü maddede zikredilen nizamnameler mer'iyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hükmü ve usullerin tatbikine devam olunur.

Eski hükümlere göre harcırıah almış olup ta henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar:

Muvakkat Madde 2 – a) Eski hükümlere göre harcırıah almış olup ta bu kanunun mer'iyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırıahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksası varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun mer'iyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkür tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin bu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekününden Harcırıah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikak ve muvasalat yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

Geçici Madde 3 – (Ek: 11/12/1981 - 2562/30 md. ile gelen geçici 1 inci md. Hükümü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6245 sayılı Harcırıah Kanununun "Dış seyahatlerde yer değiştirmeye masrafı" na ilişkin 47 ncı maddesi uyarınca ve beyanlara istinaden 1 Ocak 1974 tarihinden sonra tahakkuk ve mahsup işlemleri yapılan ödemelerden haklarındaki Sayıştay ilamları henüz kesinleşmemiş olanlar ile kesinleşmiş ilamlarda kısmen tazminine hükmolunmuş olanlar bu Kanunla getirilen esaslara ve o tarihteki yurtdışı gündelik miktarlarına göre yeniden değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme sonucunda, ilgililere döviz olarak fazla ödendiği tespit olunan miktarın bu Kanunun yayımı tarihindeki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı, aylık eşit taksitlerle bir yıl zarfında saymanlıklarca tahsil olunur. Borcunu ödeyenler hakkında kurumlarında başka takibat yapılmaz ve yapılmakta olan takibat kaldırılır.

Değerlendirme sonucunda ilgililere herhangi bir ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 4 – (Ek: 21/4/2005 – 5335/4 md.; Mülga: 10/9/2014 – 6552/144 md.)

Geçmişe yönelik harcırıah ödenmesi

Geçici Madde 5- (Ek: 1/7/2006-5538/3 md.)

Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlar ile özel hükümler gereğince bu Kanun kapsamı dışında kalan tüm kamu kurum ve kuruluşlarında;

a) 12/12/2001 tarihli ve 4726 sayılı 2002 Malî Yılı Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin (g) fıkrası uyarınca 1/1/2002-31/12/2002 tarihleri arasında; 26/12/2002 tarihli ve 4776 sayılı Kanunun 7 ncı maddesi uyarınca 4726 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (g) fıkrasına binaen 1/1/2003-31/3/2003 tarihleri arasında, başka yere naklen ataması yapılanlardan harcırıah talep etmediklerine ilişkin yazılı beyanda bulunanlardan,

b) 29/3/2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Malî Yılı Bütçe Kanununun 51 inci maddesinin (f) fıkrası uyarınca, 1/4/2003-21/7/2003 tarihleri arasında kendilerinin yazılı talebi üzerine naklen ataması yapılanlardan,

c) 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendi ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesi uyarınca, 22/7/2003-26/4/2005 tarihleri arasında kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

ç) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi uyarınca, kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

harcırıah ödenmemiş olanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2006 tarihine kadar, en son görev yaptıkları yerdeki idareye kendilerinin veya ölümleri hâlinde kanunî mirasçılarının başvuruları durumunda, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca naklen atandıkları tarihte müstahak oldukları harcırıah, ödendiği yılda yürürlükte olan kanunî faiz oranı uygulanmak suretiyle ödenir.

Türk Standartları Enstitüsü personeline 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun

Hükümde Kararnamenin 14/A maddesinin (d) bendindeki hükümlere göre harcirah ödenir.

Geçici Madde 6- (Ek: 25/6/2009-5917/12 md.)

Düzenleyici ve denetleyici kurumların başkan ve üyeleri ile diğer kurum personeline, usulüne ve ilgili mevzuatına uygun olarak yapılan geçici görevlendirmelerinde 1/1/2006–27/3/2009 tarihleri arasında gündelik, konaklama ve ulaşım giderleri olarak fazla yapılan ödemeler hakkında borç çıkarılamaz, çıkarılmış olan borç tutarlarının tahsilinden vazgeçilerek borç takibi işlemine son verilir.

Madde 65 – Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 66 – Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 nci maddeye bağlı (1) sayılı cetvel⁵¹

I inci Sütun	II nci Sütun	III üçüncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceler	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (Vapur-Tren) (Eskpres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurtdışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenenler.	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti.	Yapılan hakiki yol masrafi.
2. Aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33 üçüncü maddenin (b) bendine dahil olanlar	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait yol masrafi ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafi.
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler.	Birinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafi.
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler.	İkinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafi.

AÇIKLAMA:

1. Cetvelin 1, 2 ve 3 üçüncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hallere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür: ⁽¹⁾
2. Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, "Mutat ve ekonomik olan taşıt" dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.
3. Yukarıdaki cetvele göre müstehak bulundukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.
4. Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün

⁵¹ 14/1/1988 tarih ve 311 sayılı KHK'nın 13 üçüncü maddesi ile değişik şekli.

olmadığı hallerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.

5. Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstehak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre gelecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.

6245 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın		
	Tarihi	Sayı	Maddesi
2544	12/1/1959	7187	2
756, 1238, 1613, 1757, 2507, 3050, 3135, 4387, 5142, 5857, 5861, 6027, 6167, 6478, 6479, 6480, 6481, 7204 sayılı Kanunlarla 6245 sayılı kanunun 58inci maddesi, 4178, 4805 ve 4988 sayılı kanunların Milletvekilleri ve Başkanlık Divanı uyeleri ve İdare Amirleri ile ilgili hükümleri, Bakanlar Kurulunun 30/5/1960 günü yürürlüğe giren 5/2 sayılı Kararının Bakanlarla ilgili hükmü ve bu kanuna aykırı bilçümle hükümleri,	13/12/1960	159	8
6245 sayılı Harcırah Kanununun 41inci maddesi ile bu Kanuna bağlı (2) sayılı cetvel; 25/4/1963 tarih ve 226 sayılı Kanun; 22/6/1971 tarih ve 1416 sayılı, 13/1/1972 tarih ve 1511 sayılı Harcırah Kanununa Ek Kanunlar; 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun değişik 13uncü maddesi; 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun geçici 5inci maddesi; 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kuruluşu Hakkında Kanunun 15inci ve 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkında Kanuna 1310 sayılı Kanunla eklenen Ek 2 nci maddelerinin "yurtiçi turne faaliyetlerine katılacaklara ödenecek harcırah yevmiyesinin tespitine ilişkin" hükümleri	11/12/1981	2562	28

6245 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun/KHK No.	Yürürlüğe Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
7145	–	3/7/1958
7187	–	22/1/1959
181	–	30/12/1960
159	–	31/12/1960
1416	–	25/6/1971
1511	–	15/5/1971 tarihinden geçerli olarak 19/1/1972
2562	–	1/3/1982

2851	9 uncu madde ile değiştirilen ek 1 inci maddedeki Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Yasama Organı Başkanı ve Yasama Organı üyeleri ile ilgili hükümleri,	6/12/1983
	Diğer hükümleri	
KHK-269	4. Maddesi	1/3/1987
	Diğer hükümleri	2/2/1987
3371	–	1/1/1987 tarihinden geçerli olmak üzere 26/5/1987
KHK-311	–	29/2/1988
KHK-318	2 ve Geçici 2	15/4/1988
	Diğer hükümleri	31/3/1988
KHK/336	–	5/8/1988
KHK/368	–	14/6/1989
KHK/451	–	10/9/1991
3814	5 ve 6 ncı maddeleri	1/1/1992
	Diğer hükümleri	31/3/1988
4576	–	13/6/2000
4969	22/7/2003 tarihinden geçerli olmak üzere	12/8/2003
4970	–	6/8/2003
5335	10, 13, 24, 33, 45	27/4/2005
	Geçici Madde 4	23/7/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 27/4/2005

**6245 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6245 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5411	33	1/11/2005
5436	33	24/12/2005
5538	10, 46 ve Geçici Madde 5	12/7/2006
5754	18	1/10/2008
5754 sayılı Kanunla değişik 5510	18/c ve 20	1/10/2008
5917	Ek Madde 2 ve Geçici Madde	10/7/2009
6004	13	13/7/2010 tarihinden

Değiştiren Kanunun/KHK'nın veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6245 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
		otuz gün sonra
6083	33	10/12/2010
6087	33	18/12/2010
KHK/643	33	8/6/2011
KHK/646	33	10/7/2011
KHK/652	33	14/9/2011
KHK/663	33	2/11/2011
KHK/662	33	2/11/2011
6353	Ek Madde 3	12/7/2012
6495	33/b	2/8/2013
6496	15, 17	31/7/2013
6528	33	14/3/2014
6552	3	31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayıımı tarihinde (11/9/2014)
	Geçici Madde 4	11/9/2014
6586	33	3/2/2015
6645	33	23/4/2015
Anayasa Mahkemesi'nin 25/11/2015 tarihli ve E.: 2015/13, K.: 2015/108 sayılı Kararı	33	15/12/2015
KHK/674	42	1/9/2016
6758	42	24/11/2016
6764	33	9/12/2016
KHK/680	8, 15, 17, 33	6/1/2017
7033	33	1/7/2017
7072	8, 15, 17, 33	8/3/2018
KHK/700	17, 22, 23, 27, 29, 34, 35, 38, 42, 47, 53	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek görevye başladığı tarihte (9/7/2018)

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6245 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7148	29,42	26/10/2018
7250	42	23/7/2020
7551	29	1/7/2025